

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého, soudkyně Jiřiny Chmelové a soudce Davida Hipšra v právní věci žalobce: **H. S. M. D.**, zastoupen JUDr. Matějem Šedivým, advokátem se sídlem Václavské náměstí 831/21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 23. 12. 2025, č. j. 48 Az 11/2025-22,

takto:

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 23. 10. 2025, č. j. OAM-999/ZA-ZA15-K11-2025, zastavil řízení o opakované žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neboť tuto žádost posoudil jako nepřipustnou ve smyslu § 10a odst. 1 písm. e) téhož zákona. Dospěl k závěru, že stěžovatel neuvedl žádné nové skutečnosti nebo zjištění ve smyslu § 11a odst. 1 zákona o azylu, které by bez jeho vlastního zavinění nebyly předmětem posouzení v předchozím pravomocně skončeném řízení o jeho první žádosti o udělení mezinárodní ochrany a které by současně svědčily o tom, že by mohl být vystaven pronásledování nebo že by mu hrozila vážná újma.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou u Krajského soudu v Praze. Krajský soud ji rozsudkem označeným v záhlaví zamítl. Uvedl, že předmětem soudního přezkumu v dané věci nebylo meritorní posouzení důvodnosti žádosti o mezinárodní ochranu, nýbrž toliko posouzení, zda byly splněny zákonné podmínky pro zastavení řízení o opakované žádosti jakožto nepřipustné. Proto se nemohl věcně zabývat žalobními námitkami, které nesměřovaly proti důvodům napadeného rozhodnutí žalovaného, nýbrž proti dřívějšímu meritornímu posouzení první žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany. Krajský soud se dále ztotožnil se závěrem žalovaného, že stěžovatel v opakované žádosti neuvedl žádné nové skutečnosti nebo zjištění relevantní z hlediska § 11a odst. 1

zákona o azylu, které by bez jeho vlastního zavinění nebyly předmětem posouzení v předchozím pravomocně skončeném řízení o jeho první žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Za jedinou novou okolnost označenou stěžovatelem soud považoval délku jeho pobytu na území České republiky, kterou však neshledal skutečností relevantní z hlediska azylu ani doplňkové ochrany. Současně uzavřel, že v řízení o nepřipustné opakované žádosti se neposuzují důvody pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Odkázal na důvody § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Podle stěžovatele je kasační stížnost přijatelná, neboť obdobná situace se může týkat i většího množství jeho krajanů. Stěžovatel předně uvedl, že je státním příslušníkem Iráku pocházejícím z K. a že v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany uváděl důvody, které podle něj odůvodňují poskytnutí ochrany. Tyto důvody podle něj spočívají jednak v humanitárních okolnostech, zejména v délce jeho pobytu a míře integrace v České republice, jednak v bezpečnostní a politické situaci v zemi původu.

[4] Podle stěžovatele závěry krajského soudu neodpovídají provedenému dokazování a odůvodnění napadeného rozsudku je „zmatečné“. Dále stěžovatel namítl, že věc nebyla posuzována v režimu jednotlivých forem mezinárodní ochrany, nýbrž ji bez dalšího žalovaný posoudil jako nepřipustnou opakovanou žádost podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Stěžovatel v této souvislosti vytkl, že se žalovaný ani krajský soud dostatečně nezabývali možností udělení humanitárního azylu, případně doplňkové ochrany. Krajský soud podle stěžovatele nesprávně dovodil, že žalovaný nebyl povinen zabývat se možností udělení humanitárního azylu. V této souvislosti sice krajský soud poukázal na § 16 odst. 4 zákona o azylu, podle něhož se při zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné neposuzuje splnění důvodů pro udělení azylu ani doplňkové ochrany, stěžovatel však má za to, že tato úvaha stojí na nesprávném východisku, totiž že v jeho věci nejsou dány relevantní obavy z pronásledování. Právě tento chybný předpoklad se pak podle stěžovatele promítl i do navazujícího závěru krajského soudu, že žalovaný postupoval správně, pokud se důvody pro udělení humanitárního azylu nezabýval. Podle jeho názoru bylo posouzení jeho věci rovněž neúplné, neboť se soustředilo pouze na bezpečnostní situaci v zemi původu.

[5] Stěžovatel dále namítl, že krajský soud převzal povrchní a zjednodušené hodnocení žalovaného, aniž by zohlednil jeho konkrétní osobní situaci. Zdůraznil, že již v minulosti čelil cíleným útokům ze strany islamistických skupin v souvislosti se svým náboženským přesvědčením (zoroastrismus) a odmítnutím spolupráce s tzv. Islámským státem, a proto jej nelze poměřovat postavením běžného civilisty. Nesouhlasil se závěrem, že zlepšení celkové bezpečnostní situace v Iráku vylučuje existenci reálného nebezpečí v jeho konkrétním případě. Podle něj naopak přetrvává hrozba jeho pronásledování jak ze strany extremistických skupin, tak i v souvislosti s jeho konverzí od islámu a rovněž pro jeho příslušnost ke kurdské menšině. Současně vytkl krajskému soudu, že se nevypořádal s dřívějšími závěry vyslovenými v jeho věci správními soudy, podle kterých odmítnutí stěžovatele spolupracovat s teroristickou organizací Islámského státu bylo přímo spojeno s jeho vírou a újma, kterou utrpěl, dosáhla intenzity pronásledování.

pokračování

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že kasační stížnost neobsahuje žádné nové relevantní skutkové ani právní argumenty a v podstatě pouze opakuje dříve uplatněná tvrzení, s nimiž se již krajský soud řádně vypořádal. Zdůraznil, že stěžovatel v řízení o opakované žádosti uvedl stejné důvody jako v řízení o své první žádosti o mezinárodní ochranu, tedy obavy z radikálů v souvislosti s odmítnutím spolupráce s tzv. Islámským státem, a za jedinou novou skutečnost označil pouze délku svého pobytu v České republice. Podle žalovaného se proto kasační argumentace míjí s důvody, pro které byla opakovaná žádost posouzena jako nepřijatelná.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[7] Kasační stížnost je přípustná. Protože o žalobě rozhodoval specializovaný samosoudce, zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve přijatelností kasační stížnosti. Kasační stížnost, která svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, je podle § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“), nepřijatelná. Pro věcný přezkum by bylo nutné, aby řešená právní otázka měla přesah nad rámec konkrétního případu z důvodu (1) neexistence, nejednotnosti nebo potřeby překonání judikatury nebo (2) v případě zásadního pochybení krajského soudu (rozsudek NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, dále viz usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS).

[8] Kasační stížnost je **nepřijatelná**.

[9] Stěžovatel podřadil kasační stížnost rovněž pod důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., aniž by však blíže svou argumentaci konkrétně rozvedl. Nepřezkoumatelnost je nicméně vadou, k níž by byl případně Nejvyšší správní soud povinen přihlédnout i bez námitek (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud pro stručnost odkazuje na judikaturu popisující, jaké vady naplňují kasační důvod nepřezkoumatelnosti rozsudku (rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Azs 94/2007-107, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76 nebo usnesení rozšířeného senátu ze dne 18. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS). Z pohledu výše uvedené judikatury Nejvyšší správní soud neshledal žádné pochybení krajského soudu, které by svědčilo o přijatelnosti kasační stížnosti. Z rozsudku totiž jasně a srozumitelně vyplývá, z jakého důvodu krajský soud zamítl žalobu stěžovatele. Rovněž neshledal hrubé pochybení spočívající v tom, že by krajský soud přehlédl nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného.

[10] Stěžovatel dále namítá, že žalovaný jeho věc neposoudil v režimu jednotlivých forem mezinárodní ochrany podle § 12 až § 14b zákona o azylu, nýbrž ji bez dalšího uzavřel jako nepřijatelnou opakovanou žádost podle § 10a odst. 1 písm. e) téhož zákona. Má za to, že správní orgán i krajský soud se proto nedostatečně zabývaly možností udělení humanitárního azylu, případně doplňkové ochrany, a že jejich posouzení bylo neúplné i proto, že se soustředilo převážně na bezpečnostní situaci v zemi původu, zatímco jeho osobní situace, míra integrace v České republice a ekonomické a sociální poměry v domovském státě zůstaly nedostatečně zohledněny.

[11] Ani tato námitka přijatelnost kasační stížnosti nezakládá. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu v řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní

ochrany správní orgán nejprve posuzuje pouze její přípustnost, tedy zda žadatel uvedl nové skutečnosti nebo zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany; teprve v kladném případě následuje meritorní posouzení žádosti (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96, č. 2642/2012 Sb. NSS, dále např. usnesení NSS ze dne 18. 3. 2026, č. j. 6 Azs 1/2026-36, bod 14, a ze dne 20. 12. 2022, č. j. 6 Azs 324/2021-43, body 25-26). Krajský soud proto postupoval v souladu s výše uvedenou judikaturou, pokud v bodě 27 napadeného rozsudku uvedl, že převážná část žalobní argumentace se míjí s podstatou přezkumu, neboť směřuje k důvodům, které byly již posuzovány v řízení o první žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany, a nikoli k otázce, zda v opakované žádosti uvedl nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany. Za této procesní situace se proto ani Nejvyšší správní soud nemohl zabývat kasačními námitkami směřujícími k věcnému hodnocení skutečností v zemi původu stěžovatele, zejména k jeho obavám plynoucím z národnosti, náboženského přesvědčení či bezpečnostní situace v Iráku. Těmito otázkami se již zabýval žalovaný i správní soudy v řízení o první žádosti stěžovatele o mezinárodní ochranu, včetně Nejvyššího správního soudu, který kasační stížnost usnesením ze dne 26. 8. 2025, č. j. 2 Azs 66/2025-46, odmítl pro nepřijatelnost. Nejvyšší správní soud k tomu dodává, že argumentace stěžovatele k uvedeným skutečnostem je i v nynějším řízení téměř totožná s argumentací uplatněnou v předchozím řízení vedeném pod sp. zn. 2 Azs 66/2025. Stěžovatelova argumentace by mohla být významná jen tehdy, pokud by stěžovatel v opakované žádosti tvrdil nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, případně zásadní změnu poměrů v zemi původu. To však krajský soud v bodě 27 neshledal a stěžovatel proti tomuto nosnému závěru v kasační stížnosti konkrétně nebrojí.

[12] Co se týče námitky stran posouzení humanitárního azylu, také v tomto ohledu se podle judikatury Nejvyššího správního soudu v řízení o opakované žádosti, která byla posouzena jako nepřijatelná, důvody pro udělení humanitárního azylu meritorně neposuzují (srov. např. usnesení NSS ze dne 13. 5. 2021, č. j. 1 Azs 95/2021-24, body 8-9, nebo ze dne 19. 4. 2024, č. j. 4 Azs 29/2024-33, bod 18). V projednávané věci se tedy krajský soud od této judikatury nijak neodchýlil. Nejvyšší správní soud dodává, že pokud stěžovatel poukazuje v kasační stížnosti na § 16 odst. 4 zákona o azylu, činí tak nepřipadně, neboť toto ustanovení dopadá na zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné, zatímco v projednávané věci byla žádost posouzena v odlišném režimu jako nepřijatelná opakovaná žádost podle § 10a odst. 1 písm. e) a § 11a odst. 1 zákona o azylu.

[13] Stěžovatel dále poukazuje na to, že v České republice žije již více než sedm let. Samotná délka pobytu na území České republiky však bez dalších azylově relevantních tvrzení nepředstavuje novou skutečnost způsobitou založit přípustnost opakované žádosti ve smyslu § 11a odst. 1 zákona o azylu (srov. usnesení NSS ze dne 16. 6. 2016, č. j. 10 Azs 84/2016-50, bod 13). Stejně tak se krajský soud neodchýlil od ustálené judikatury ani tehdy, pokud nad rámec uvedl, že dlouhodobý pobyt stěžovatele na území České republiky nepředstavuje ani případ hodný zvláštního zřetele ve smyslu § 11a odst. 4 zákona o azylu. Toto ustanovení se obsahově blíží právní úpravě humanitárního azylu podle § 14 téhož zákona, neboť i zde zákon pracuje s neurčitým právním pojmem „důvody hodné zvláštního zřetele“ a správním uvážením žalovaného (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 6. 2019, č. j. 2 Azs 101/2019-74, bod 28). Nejvyšší správní soud takové případy spojuje zejména s těžkou nemocí, těžkým postižením nebo humanitární katastrofou, nikoli se samotnou

pokračování

potřebou další legalizace pobytu či soukromými a rodinnými vazbami v České republice bez dalších mimořádných okolností (srov. usnesení NSS ze dne 18. 2. 2021, č. j. 5 Azs 311/2020-29, body 13-14). Současně platí, že žalovaný ani nemusí vždy výslovně uvádět, že důvody k postupu podle § 11a odst. 4 neshledal, pokud všechny relevantní okolnosti vzal v úvahu a z rozhodnutí je zřejmé, že takové mimořádné okolnosti nenastaly (srov. rozsudek NSS ze dne 19. 7. 2024, č. j. 5 Azs 80/2024-28, bod 21 a tam citovaná judikatura).

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Jelikož je kasační stížnost nepřijatelná, Nejvyšší správní soud ji podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl.

[15] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti NSS rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první ve spojení s § 120 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, bod 53, a usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, bod 18). Stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému nevznikly náklady převyšující náklady běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. května 2026

Milan Podhrázký
předseda senátu